

-

## Spis treści

|                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------|----|
| Wstęp.....                                                   | 9  |
| 1. Czy to jest demokracja?                                   | 15 |
| Wstęp .....                                                  | 15 |
| Tworzenie i używanie pojęcia „demokracji”: trzy konteksty .. | 16 |
| Usprawiedliwienie wojskowego zamachu stanu: Pakistan         |    |
| Po październiku 1999                                         | 17 |
| Odpowiedź na Florydę: wybory prezydenta Stanów               |    |
| Zjednoczonych w 2000 roku                                    | 21 |
| Demokracja i tożsamość: Brytyjska Kampania na rzecz          |    |
| Demokracji .....                                             | 25 |
| Co może oznaczać demokracja? Podsumowanie                    |    |
| przykładów .....                                             | 28 |
| Próby profesjonalnego zdefiniowania                          | 30 |
| Krytyczna ocena definicji                                    | 32 |
| Jak zaprojektować demokrację: kraj                           | 35 |
| Co nam mówi problem kraju ? Problemy do dyskusji             | 40 |
| Czy demokracja jest czymś dobrym?                            | 42 |
| Znaczenie i uzasadnianie albo jak demokracja może być        |    |
| (stworzona jako) zła dla ciebie                              | 43 |
| Strategiczne przywiązanie?                                   | 47 |
| Podsumowanie .....                                           | 48 |
| 2. Tworzenie narracji demokracji I                           | 50 |
| Wprowadzenie .....                                           | 50 |
| Reakcja na pesymizm: spojrzenia z dwóch wojen światowych     | 53 |
| Demokracja i „żelazne prawo oligarchii”                      | 53 |
| Dylemat Michelsa .                                           | 54 |
| Narracja realistyczna: schumpeterianizm                      | 56 |
| Odnajdowanie demokracji w oligarchii                         | 61 |
| Wariacje na temat post-schumpeterowskiej myśli u Downsa,     |    |
| Dahla i Lypharta .                                           | 61 |
| Polityka demokratyczna jako rynek: Downs                     | 62 |
| Świat poliarchii: Dahl                                       | 66 |
| Większość i konsensus: Lijphart                              | 71 |
| Podsumowanie: rdzeń schumpeterowskiej narracji o demokracji  |    |
| 3.Tworzenie narracji demokracji II                           | 77 |
| Wstęp . .....                                                | ^  |
| Jak skonstruować swojego przeciwnika: Schumpeter i „model    |    |
| klasyczny” .....                                             | 77 |
| Natura ludzka i polityka                                     | 78 |
| Czyje „teorie klasyczne”?                                    | 79 |
| Fałszywi wrogowie: Bentham, James Mili i utyhtaryzm          | 79 |
| Demokracja ochronna: powrót do Locke’a i Madisona ....       | 81 |
| Korzenie schumpeterianizmu: tymczasowe                       |    |
| podsumowanie .                                               | 83 |
| Kontrapunkty ..                                              | 86 |
| Demokracja uczestnicząca                                     | 87 |
| Przeciwstawne narracje demokracji uczestniczącej:            |    |
| tymczasowe podsumowanie                                      | 92 |
| Klasyczne korzenie demokracji uczestniczącej                 | 93 |
| (Nie)istotność starożytnych Aten?                            | 94 |

|                                                        |                 |                                 |
|--------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------|
| Krytyka marksistowska                                  | 97              |                                 |
| Krytyka feministyczna                                  | 101             |                                 |
| Podsumowanie ..                                        | 103             |                                 |
| 4.....Pięć wyzwań                                      | 105             |                                 |
| Wstęp .....                                            | 105             |                                 |
| Konstruowanie mierników demokracji                     |                 | 107                             |
| Próg i kontinuum                                       | 107             |                                 |
| Retoryka i istota                                      | 108             |                                 |
| Znaczenie demokracji                                   | 109             |                                 |
| Problemy z oceną demokracji                            | 110             |                                 |
| Wyzwanie globalizacji                                  | 112             |                                 |
| Tendencje globalizacyjne                               | 112             |                                 |
| Wzrost znaczenia międzynarodowych kwestii politycznych | 114             |                                 |
| Globalizacja i państwa narodowe                        | 115             |                                 |
| Wpływ globalizacji na demokrację                       | 118             |                                 |
| Złożoność i jej konsekwencje                           | 121             |                                 |
| Typy złożoności państwa                                | 122             |                                 |
| Konsekwencje złożoności państwa                        |                 | 123                             |
| Metafora sieci                                         | 124             |                                 |
| Środowisko i przyszłe pokolenia                        |                 | 125                             |
| Spektrum poglądów „zielonych”                          |                 | 126                             |
| Wpływ environmentalizmu                                | 128             |                                 |
| Działania rządu dla środowiska                         |                 | 129                             |
| Radykalna zielona demokracja?                          |                 | 130                             |
| Wyzwanie różnorodności                                 | 131             |                                 |
| Teraz każdy demokratą?                                 | 132             |                                 |
| Wartości kulturowe i demokracja                        |                 | 133                             |
| Islam i demokracja                                     | 134             |                                 |
| Podróże po demokracji .....                            | 135             |                                 |
| 6                                                      |                 |                                 |
| Zaskakujące podobieństwa?                              | I <sup>37</sup> |                                 |
| Podsumowanie                                           | 138             |                                 |
| 5.....Przekształcanie demokracji                       |                 | 140                             |
| Sześć wymiarów demokracji                              | 140             |                                 |
| Wymiar A - przestrzeń i przynależność                  | 140             |                                 |
| Wymiar B-praw.HO                                       |                 |                                 |
| Wymiar C - autonomia grupowa                           | 141             |                                 |
| Wymiar D - uczestnictwo                                | 141             |                                 |
| Wymiar E odpowiedzialność                              | 142             | Wymiar F - publiczne i prywatne |
| Podejście ortodoksyjne?                                | 143             |                                 |
| Nowe kierunki w demokracji                             | 144             |                                 |
| Demokracja debberatywna                                | 144             |                                 |
| Demokracja bezpośrednia                                |                 |                                 |
| Demokracja kosmopolityczna                             |                 |                                 |
| Demokracja ekologiczna                                 |                 |                                 |
| Polityka obecności (i „różnicy”)                       |                 |                                 |
| Demokracja stowarzyszeniowa                            |                 |                                 |
| Podsumowanie                                           |                 |                                 |
| Zakończenie....                                        |                 |                                 |
| Słownik terminów: koncepcje demokracji                 |                 | 181                             |
| Przewodnik po dalszych lekturach                       |                 |                                 |
| Bibliografia....                                       |                 |                                 |
| Indeks wybranych pojęć i nazwisk                       |                 | 196                             |